

Beoordelingsdocument

Modellen Groenmarkt

29 SEPTEMBER

Gemeente Amersfoort

Afwegingsdocument Modellen Groenmarkt

Beoordeling modellen voor de herinrichting van de Groenmarkt

Inleiding

Samen met onder andere ondernemers, aanwonenden en gebruikers van de Groenmarkt is door Burobol gezocht naar mogelijke inrichtingsmodellen voor de Groenmarkt. In dit afwegingsdocument worden de verschillende modellen beoordeeld op 5 thema's

Het voorliggende proces; Visie

De Groenmarkt is een gezellig en knus plein in Amersfoort dat tussen de Hof en de Appelmarkt ligt. Verschillende panden met voornamelijk horecazaken en de Sint-Joriskerk grenzen aan dit plein. De Groenmarkt is een plek waar verschillende partijen met de gemeente Amersfoort samenwerken om een plein te ontwerpen dat klaar is voor de toekomst.

In 2019 heeft de Stichting Groenmarkt Festiviteiten aandacht gevraagd voor de horecapleinen. De stichting maakt zich zorgen over de toekomst van de (horeca)pleinen en de functionaliteit daarvan. Om deze reden heeft de Gemeente Amersfoort samen met de ondernemers een visie document opgesteld waarin wordt verkend wat de sterke kanten zijn van het plein, wat de aandachtspunten zijn, wat de doelen kunnen zijn en voorbeelden genoteerd van hoe die doelen bereikt kunnen worden.

Het voorliggende proces; Stappen naar een Voorlopig Ontwerp

De visie is echter nog geen ontwerp. De visie is een verzameling van mogelijke ingrediënten waarin ruimte is voor (creatieve) ideeën en keuzes gemaakt moeten worden. Samen met de Stad, de gemeente en Burobol is gewerkt aan modellen voor de Groenmarkt. Er zijn (in verband met Covid-19 beperkingen) digitale sessies georganiseerd met alle betrokkenen die mee willen denken. De sessies zijn gestart in mei 2021.

Het verzamelen van informatie en het analyseren hiervan was de 1^e stap (visie en 1e klankbord bijeenkomst). Daarna is deze analyse gedeeld met de participatiegroep en zijn verschillende inrichtingsmodellen gedeeld voor een herindeling van de Groenmarkt. Tijdens deze sessies zijn de ontwerpmodellen toegelicht en hebben we onderzocht wat goed is aan elk model. En of we wellicht een denkrichting in de modellen hebben gemist. Er zijn nadrukkelijk nog geen keuzes gemaakt. Door met verschillende modellen te werken krijgt Burobol inzicht in wat belangrijk is voor de Groenmarkt.

Het voorlopig ontwerp moet een verbetering zijn ten opzichte van het huidige plein en positief scoren op de toetsvraag; “de Groenmarkt is voor iedereen”. Dat geldt ook voor de vier modellen. In dit document beoordelen we de modellen aan het toetsingskader en wordt een rangorde bepaald. Het best scorende model wordt in daarna verder uitgewerkt tot een voorlopig ontwerp samen met de Stad. Indien twee modellen gelijkwaardig zijn, zullen beide modellen verder worden uitgewerkt.

Beoordelingsthema's

1. Economie (Horeca, evenementen, markt) Was eerder Beleving (beoordeling in zeef 1 en zeef 2)
2. Iedereen is welkom (toegankelijkheid, verblijven en ontmoeten)
3. Ruimte (ruimtelijke samenhang)
4. Oud en Nieuw (Beschermd Stadsgezicht , monumentale waarde)
5. Kwaliteit van natuur en milieu

Beoordelingssystematiek

Wat wordt beoordeeld: Elk model en de huidige situatie (Een herinrichting moet een verbetering zijn)

Betekenis score

★ = zwak tot zeer zwak

★★ = matig tot zwak

★★★ = voldoende (gemiddeld)

★★★★ = ruim voldoende

★★★★★ = goed tot zeer goed

Model: Huidige situatie

Economie horecabeleving evenementen Markt	Terras oppervlak 310m ² = 100 % (vergund terras) Beleving terrassen: veel verschil in type inrichtingselementen, erg rommelig beeld Evenementen oppervlak +/- % Beleving evenementen: kleinschalig	★★★★
Iedereen is welkom Toegankelijkheid Verblijven en ontmoeten	Geen openbare zitgelegenheden Geen informele spelaanleiding Duidelijke looplijnen via de “weg”	★
Ruimte Ruimtelijke samenhang, landschap en stedenbouw	De huidige situatie scoort matig op ruimtelijke samenhang vanwege de dominante rol van de rijweg, de matige beleving van de St Joriskerk (achterzijde van het plein) en beperkte gebruikswaarde .De enige ruimte die echt publiek is, is de rijweg.	★★
Oud en Nieuw Beschermd Stadsgezicht , monumentale waarde	Vanuit historisch perspectief is het straatprofiel goed. De stoep kan beter (is historisch gezien de privéruimte voor de gebouwen). De huidige vloestofdichte vloer geeft niet de gewenste historische beeld. De afstand tussen bomen en de kerk is voldoende waardoor de zichtbaarheid goed is. De opslag van terrasmeubilair heeft een negatieve invloed op dit beeld.	★★★★
Kwaliteit van natuur en milieu Hittestress, klimaatadaptatie circulariteit, biodiversiteit	Aantal bomen op het plein 9 stuks (Hittestress en biodiversiteit) 8 bomen op het plein en 1 in de steeg Langestraat) Oppervlak verdampend groen 0,0m ² (hoger 10cm) Privé groen in plantbakken	★★★★
Totaal ★★★★★		Aantal 12

Model 1: Groen Buurtplein

Model 1: Groen Buurtplein

Economie horecabeleving evenementen Markt	Terras oppervlak 440m ² = 140 % Beleving terrassen Alle terrassen liggen aan de gevels Terrassen zijn zichtbaar vanuit aanloopstraten, bomenkronen komen de hoek om (verleiding om gebied in te trekken) Vrije pleinruimte door terrassen aan de gevel, boombakken vormen de terrasgrens Evenementen: Beleving evenementen: de vrije ruimte buiten de terrassen om neemt toe voor vrije invulling van een kleinschalig evenement.	★★★★★
Iedereen is welkom Toegankelijkheid Verblijven en ontmoeten	Looplijnen over het plein aan de kerkgevel, Relatie met de Appelmarkt door open doorzicht en gelijke inrichting. Geen Vloeiende lijn als natuurlijke gidslijn voor de kerk langs. Verkeersluw plein door één pleinverharding Informeel spelaanleiding door kerkrand, podium en boombakken Informeel zitgelegenheid door kerkrand, podium en boombakken	★★★★★
Ruimte Ruimtelijke samenhang, landschap en stedenbouw	Groene voet rondom kerk is accentueert de kerk, versterkt de groene uitstraling van het plein aanzienlijk en biedt een vanzelfsprekende zitrand die publiek is. Er ontstaat ruimte voor verblijven en spelen in een verkeersluwe setting, waarbij men de nabijheid van de kerk ervaart. De terrassen zijn zichtbaar vanaf de Langstraat. Risico is verrommeling van of voor de gevels van de horeca.	★★★★★
Oud en Nieuw Beschermd Stadsgezicht, monumentale waarde	Sint Joris te paard is zichtbaar als onderdeel van de kerkrand Positief is de behouden stoepzone voor de gevels. De groene plint rondom de kerk is niet historisch maar past wel bij de locatie. Een relatie met de begraafplaats is te leggen. Weinig verschillende met de bestaande situatie.	★★★★
Kwaliteit van natuur en milieu Hittestress, klimaatadaptatie circulariteit, biodiversiteit	Aantal bomen op het plein (Hittestress en biodiversiteit) 7 stuks Boomvormende heesters 11 stuks Oppervlak verdampend groen (hoger 10cm) 295 m ² (tegen kerk) Groen in boombakken: 35 m ² Toelichting: Meer en robuust groen door meer bomen, boombakken in de volle grond en groene kerkrand met boomvormende heesters.	★★★★★
Totaal ★★★★★		Aantal 21

Kansen: Zichtbaar maken oude historie (begraafplaats) Bestrating kan oud en nieuw versterken door verwijzing naar historie

Model 2: Maximaal groen

2. MAXIMAAL GROEN

Model 2: Maximaal groen

Economie horecabeleving evenementen Markt	Terras oppervlak circa 370m ² , circa 119 % Beleving terrassen Terrasseneiland, minder functioneel voor horeca verder van het eiland. Verdeling van de ruimte is minder efficiënt en logisch in te delen. Terrassen zijn zichtbaar vanuit aanloopstraten, bomenkronen komen de hoek om (verleiding om gebied in te trekken) Beleving evenementen; zeer kleinschalige evenementen mogelijk. Weinig open ruimte voor evenementen. De locatie van het podium in de terraszone beperkt het gebruik.	★
Iedereen is welkom Toegankelijkheid Verblijven en ontmoeten	Looplijnen rondom het plein, Relatie met de Appelmarkt door open doorzicht en gelijke inrichting. Logische looplijnen met natuurlijke geleiding (rand bij kerk en stoep) Informeel zitgelegenheid door verhoogde rand om kerk. Informeel spelaanleiding door kerkrand en podium	★★★★★
Ruimte Ruimtelijke samenhang, landschap en stedenbouw	Introduceert vorm die niet meer aan de orde is. Op het plein zijn is gelijk aan op het terras zitten. De rest gaat er omheen, waardoor de Groenmarkt een grotere verkeerskundige indeling krijgt dan gewenst. De groene rand rond de kerk is positief.	★★
Oud en Nieuw Beschermd Stadsgezicht , monumentale waarde	Aanleiding voor eiland is onduidelijk en blokkeert zicht op gevel van kerk en historische gebouwen. Het is geen grote ingreep ten opzichte van de huidige situatie. Sint Joris te paard is zichtbaar als onderdeel van de kerkrand	★★
Kwaliteit van natuur en milieu Hittestress, klimaatadaptatie circulariteit, biodiversiteit	Aantal bomen op het plein (Hittestress en biodiversiteit) 12 stuks waarvan 9 bestaand. Boomvormende heesters 7 stuks Oppervlak verdampend groen (hoger 10cm) 295 m ² (tegen kerk) Groen in boombakken: 39 m ² Toelichting: Meer en robuust groen door meer bomen, grote boomspiegels en groene kerkrand met boomvormende heesters.	★★★★★
Totaal ★★★★★		Aantal 15

Model 3: Flexibel groen

Model 3: Flexibel groen

Economie horecabeleving evenementen Markt	Terras oppervlak circa 550m2 , circa 177 % Beleving terrassen Alle terrassen liggen aan de gevels, overgrote deel van het plein is terras. Zichtbaarheid vanuit de aanloopstraten door herkenbare verharding dat de hoek om komt (verleiding om gebied in te trekken) Beleving evenementen: de vrije ruimte buiten de terrassen om neemt toe voor vrije invulling van een kleinschalig evenement.	★★★★★
Iedereen is welkom Toegankelijkheid Verblijven en ontmoeten	Door één pleinverharding van gevel tot gevel is de auto te gast en heeft het vrije looplijnen. De dominante richting van de groenbakken suggereert dat men te gast is op een horecaplein. De podiumopstelling blokkeert de vrije/gids looplijn niet omdat het podium alleen bij activiteit wordt opgebouwd . Bij een evenement inclusief terras zijn alle looplijnen geblokkeerd. Informeel spelaanleiding door kerkrand Informeel zitgelegenheid door verhoogde rand om kerk.	★★★
Ruimte Ruimtelijke samenhang, landschap en stedenbouw	Ruimtegebruik is onduidelijk, vrij versteend plein. Terrassen en openbaarheid van het plein lopen in elkaar over Er kan een relatie gelegd worden met de Appelmarkt door open doorzicht en gelijke inrichtingselementen.	★★
Oud en Nieuw Beschermd Stadsgezicht , monumentale waarde	Sandra: 12-09-21 Niet positief over de flexibele bakken. Die geven het plein een nieuwe richting, gericht op de gevel. Dat zegt niet over het historische plein. Te dominant en lijkt een willekeurige richting te zijn. Eén bestratingstype over het gehele plein in vanuit historisch perspectief negatief. De zonnering is belangrijk met de kenmerkende stoepzone voor de gevel	★
Kwaliteit van natuur en milieu Hittestress, klimaatadaptatie circulariteit, biodiversiteit	Aantal bomen op het plein (Hittestress en biodiversiteit) 7 stuks Oppervlak verdampend groen (hoger 10cm) 0,0 m2 de flexibele bakken worden niet meegeteld Toelichting: Verdampend groen door 7 bomen (twee bestaande bomen verdwijnen) Groen door flexibele plant-/ boombakken. De bakken hebben voornamelijk een sfeerfunctie en dragen beperkt bij aan klimaat adaptatie en hittestress	★
Totaal ★★★★★		Aantal 12

Model 4: Waterplein

4. WATERPLEIN

Watterand rondom kerk

Zichtbare waterafvoer

Beyloeing van de bomen

Model 4: Waterplein

Economie horecabeleving evenementen Markt	Terras oppervlak circa 290m2, circa 93 % Beleving terrassen Alle terrassen liggen aan de gevels, iets kleiner dan huidige situatie Terrassen zijn zichtbaar vanuit aanloopstraten, bomenkronen komen de hoek om (verleiding om gebied in te trekken) Beleving evenementen: vrije ruimte voor kleinschalige, duidelijk verschil tussen terrasruimte en vrije ruimte. Evenementen, tussen groene ruimte	★★
Iedereen is welkom Toegankelijkheid Verblijven en ontmoeten	Looplijnen rondom het plein, Relatie met de Appelmarkt door open doorzicht en gelijke inrichting. Logische looplijnen met natuurlijke geleiding (rand bij kerk en stoep) Informeel zitgelegenheid door verhoogde rand om kerk. Informeel spelaanleiding door kerkrand en watertafel/podium	★★★★★
Ruimte Ruimtelijke samenhang, landschap en stedenbouw	De groene rand rond de kerk en de waterelementen maken het tot een zeer publiek en levendig plein. Sterke vraagtekens zijn er bij de haalbaarheid van de waterelementen, toegankelijkheid en de ruimte voor de terrassen. Goede terrassen zijn een voorwaarde voor het model, maar vallen onder beoordeling "Economie"	★★★★
Oud en Nieuw Beschermd Stadsgezicht , monumentale waarde	Historische aanleiding voor water is niet aanwezig. Een relatie met water kan positief zijn als die aanwezig is (onderzoeken) Bredere stoep is positief. Sint Joris te paard is zichtbaar als onderdeel van de kerkrand	★★★
Kwaliteit van natuur en milieu Hittestress, klimaatadaptatie circulariteit, biodiversiteit	Aantal bomen op het plein (Hittestress en biodiversiteit) 7 stuks Boomvormende heesters 9 stuks Oppervlak verdampend groen (hoger 10cm) 295 m2 (tegen kerk) Toelichting: Zichtbare waterafvoer door goten, beleving belang water. Twee bomen worden gekapt, dat wordt negatief beoordeeld.	★★★★
Totaal ★★★★★		Aantal 18

Samenvatting beoordeling

model	huidig	Model 1; groen buurtplein	Model 2: Maximaal groen	Model 3: Flexibelgroen	Model 4: Waterplein
Economie	***	*****	*	*****	**
Iedereen is welkom	*	*****	*****	***	*****
Ruimte	**	*****	**	**	*****
Oud en nieuw	***	***	**	*	***
Kwaliteit natuur en milieu	***	*****	*****	*	*****
totaal	12	21	15	12	18

voorkeursmodel